

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Vysoká nad Labem

503 31 Vysoká nad Labem 22

Identifikátor školy: 600 088 219

Termín konání inspekce: 3. – 4. listopad 2003

Čj.:	i2-1047/03-5125
Signatura:	oilax105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem Mateřské školy, Vysoká nad Labem je Obec Vysoká nad Labem se sídlem 503 31 Vysoká nad Labem. V mateřské škole bylo ke dni 23. září 2003 zapsáno celkem 26 dětí v jedné třídě s celodenním provozem. Ředitelka stanovila pro tuto třídu výjimku z počtu dětí. Kapacita mateřské školy stanovená v Rozhodnutí o zařazení do sítě nebyla překročena (32 dětí).

Součástí příspěvkové organizace (vzniklé 1. ledna 2003) je školní jídelna, ve které je připravována strava k výdeji. Obědy jsou dováženy z mateřské školy v Opatovicích nad Labem. Mateřská škola pracuje podle vlastního Školního vzdělávacího programu. Provoz je od 7:00 do 16:00 hodin.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují 2 učitelky včetně ředitelky. Obě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní pedagogiku a jsou zaměstnány na stoprocentní pracovní úvazky. Ředitelka má dlouholetou pedagogickou praxi (23 let), ve funkci pracuje od roku 1998. Pro práci s dětmi má sníženou míru vyučovací povinnosti na 24 hodin týdně. Učitelka absolvovala Vyšší odbornou školu (pedagogika specifických činností se zaměřením na speciální pedagogiku), má 10 let praxe a je zaměstnána na dobu určitou po dobu mateřské dovolené (od 1. 6. 01). V efektivnosti využívání přímé míry vyučovací povinnosti byly zjištěny drobné rezervy, které ředitelka ještě v průběhu inspekce řešila.

Organizační struktura školy je vzhledem k její velikosti jednoduchá. Ředitelka si ponechala kompetence a odpovědnost, pouze v případě své nepřítomnosti pověřila zastupováním učitelku. Povinnosti pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních, školních řádech (organizačním, vnitřním pro pedagogické pracovníky) a pokynech ředitelky. Organizační pravidla a základní informace pro rodiče jsou obsaženy ve Školním řádu a Vnitřním řádu pro veřejnost.

Přenos informací uvnitř organizace je zajišťován především ústní formou ihned, případně průběžně podle jejich naléhavosti. Pedagogické a provozní rady jsou organizovány společně podle potřeby. Předložený zápis z pedagogické a provozní rady obsahoval pracovní poznámky z obsahu jednání na začátku školního roku.

Ředitelka zpracovala dokument Plán hospitační činnosti, který je součástí Ročního plánu pro školní rok 2003-2004. Pro každou oblast výchovně-vzdělávací činnosti stanovila hospitační

cíle a průběžně doplňuje data, kdy kontrolu uskutečnila. Zápisy jsou vedeny na záznamových listech, obsahují závěry, jejich projednání je doloženo podpisy. Sleduje především míru využívání skupinové a individuální práce a zohledňování potřeb dětí. Kontrolu provozu provádí ředitelka formou orientačních vstupů, případné problémy ihned řeší.

Při vedení zastupující učitelky ředitelka využívá znalost konkrétních podmínek školy, podle potřeby reaguje na aktuální změny. Pro upřesnění a zpřehlednění obsahu řídicí činnosti zpracovala dokument Plán činnosti ředitelky na rok 2003, který obsahuje konkrétní úkoly členěné podle měsíců.

Oblasti dalšího vzdělávání ředitelka plánuje v příloze ročního plánu, kde jsou také obsaženy hlavní tendence pro samostudium. Obě učitelky se účastní vzdělávacích akcí pořádaných Pedagogickým centrem v Hradci Králové.

Ředitelka předpokládá přirozené změny ve složení pracovního týmu po návratu učitelky z mateřské dovolené. V případě navýšení počtu přihlášených dětí (v důsledku současné výstavby v obci) plánuje otevření další třídy.

Hodnocení práce zaměstnanců vychází z konkrétně stanovených kritérií. Učitelky zpracovávají záznamy o vývoji dětí v průběhu docházky do mateřské školy, ve větší míře se zaměřují na nejstarší děti, u dítěte s odkladem školní docházky mají zpracovaný individuální plán práce.

Ředitelka pozitivně hodnotí práci zaměstnanců, kvalitní materiální zázemí školy a podmínky, které umožňují zaměření školy na ekologickou výchovu dětí.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola, Vysoká nad Labem je umístěna v jednopatrovém objektu bývalé základní školy v klidnější části obce. Po přestavbě ukončené v roce 1985 byla budova upravena pro potřeby mateřské školy. Stav celého areálu svědčí o soustavné péči, průběžně jsou prováděny další dílčí úpravy, především je doplňováno vybavení.

Budova byla původně projektována pro umístění dvou tříd, v současné době je zatím v provozu jedna třída z důvodu nižšího počtu přijatých dětí. Škola má velmi dobré prostorové podmínky pro přímý pobyt dětí (třída, herna, terasa, jídelna s ložnicí, sociální zařízení dětí). Další prostory využívá v přízemí budovy (šatna dětí, zázemí pracovníků, kabinety). Pro pohybové aktivity má škola k dispozici vlastní, velmi dobře vybavenou tělocvičnu v přízemí (celoplošný koberec, prostorové stavebnice, švédská bedna, lavičky, ribstoly, tunel, trampolíny, různorodé náčiní) a velkou terasu v prvním patře. Původní prostory druhé třídy jsou v současné době efektivně využívány jako jídelna a stálá ložnice. Škola je nadstandardně vybavena vlastní saunou. Její provoz zajišťují učitelky jednou týdně, účast dětí je po dohodě s rodiči.

Úprava interiéru má vysokou estetickou úroveň, všechny prostory jsou pečlivě uklizeny, nápaditě a vtipně vyzdobeny. Příjemné a podnětné prostředí dotvářejí dřevěné loutky a textilní hračky, výtvarné výrobky a práce dětí i učitelů, aranžmá z přírodních materiálů a květin. Variabilita a členitost prostoru ve třídách umožňují dětem realizovat individuální zájmy v pracovních a herních koutcích. Hračky jsou umístěny v dosahu dětí, mohou si je samy brát a ukládat.

Nové stolky a židličky jsou ve třídě i v jídelně přizpůsobeny antropometrickým požadavkům dětí. Ostatní nábytek je nový pouze v jídelně, ve třídě je starší, ale vyhovující. Učitelky jej s maximální nápaditostí upravují pro potřeby dětí (nízký stolek s přírodninami, panely a tabule

pro výtvarné práce). Ředitelka se soustředila zejména na vybavení školy v souladu s jejím zaměřením na ekologickou výchovu a zvyšování tělesné zdatnosti dětí. Cíleně utváří kvalitu psychohygienických podmínek pro pobyt dětí (fontána na zvlhčení vzduchu, žaluzie v oknech, speciální termos pro pitný režim, sauna, terasa, tělocvična, zahrada) tak, aby se v něm děti cítily dobře. Úspěšně tak navázala na trend školy zavedený předchozí ředitelkou. Vybavení náradím a náčiním pro pohybové činnosti je příkladné. Zčásti je umístěno ve třídě a zčásti v tělocvičně v přízemí. Školní knihovna je obnovována o nové tituly odborné i dětské literatury.

Oplocená školní zahrada poskytuje celoročně vynikající zázemí pro relaxační i pohybové činnosti dětí. Má dostatek zastíněného prostoru a dopravní hřiště. Podnětné vybavení umožňuje výběr zájmových činností (pískoviště, průlezky, mlhoviště, dřevěný domek, množství hraček pro volné hry, sport, hry s dopravní tematikou). Zahrada umožňuje pobyt v deštivých dnech (zastřešený prostor s tabulemi na kreslení) i v zimních měsících (svah). U přímého vstupu z budovy školy je k dispozici sociální zařízení (se sprchou a saunou) a místnost pro uložení zahradních hraček.

Doplňování inventáře školy pomůckami a hračkami je promyšleno z hlediska estetické hodnoty a podnětnosti. Mateřská škola je kvalitně vybavena hudebními nástroji (klavír, kytara, varhany) a audiovizuální technikou (televize s videem, CD přehrávač, fotoaparát).

Ředitelka má pro zpracování administrativy k dispozici počítačové vybavení. Další počítač mají k dispozici děti ve třídě. Vlastní kopírovací zařízení škola nemá.

Hlavní úkoly v oblasti materiálně-technické jsou obsaženy v Ročním plánu školy pro školní rok 2003-2004. Ředitelka má přehled o potřebných úpravách a aktuálních změnách na základě denního kontaktu. Zlepšování stavu v oblasti materiálně-technických podmínek velmi úspěšně probíhá ve spolupráci se zřizovatelem a jedná se o dlouhodobý a velmi významný trend ve vývoji školy.

Materiálně-technické podmínky umožňují kvalitně realizovat zvolený vzdělávací program a jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Učitelky velmi pečlivě zpracovaly vlastní Školní vzdělávací program pod názvem „Rok v mateřské škole“. V současné době je účinnost vzdělávacích celků z programu ověřována v praxi. Na záměry školního programu navazuje projekt ekologické výchovy. Zvýšený důraz je kladen na oblast pohybové výchovy a vedení dětí ke zdravému životnímu stylu.

Vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení kontrované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Učitelky pečlivě vedou o všech dětech pedagogické záznamy, u jednoho dítěte s odkladem školní docházky mají vypracovaný individuální plán práce. Z plánování vyplývají změny, které jsou důsledkem kontrolní činnosti.

Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacích programů je účinný.

Organizace dne respektuje individuální potřeby dětí z hlediska psychohygieny. Pitný režim je zaveden, pro jeho účinnost jsou příkladně vytvářeny podmínky (speciální termos). Organizace odpoledního odpočinku zohledňuje individuální potřeby dětí. Pro zlepšení psychohygienických podmínek pro pobyt dětí je ve třídě umístěna fontána na zvlhčování vzduchu. Vlastní saunu v přízemí školy využívají děti jednou týdně, učitelky se přizpůsobují momentálnímu zdravotnímu stavu dětí a přání rodičů. V době inspekce sauna nebyla zařazena do programu dne.

Učitelky předávají rodičům běžné informace většinou při denním kontaktu. Na třídních schůzkách podle zájmu rodičů organizují přednášky s pedagogickou tematikou. Schůzky s rodiči ředitelka většinou svolává ve spojitosti s další akcí školy, zápisy nebyly k dispozici. Na nástěnkách v šatně jsou rodičům prezentovány výtvarné práce dětí i základní informace o konkrétním obsahu denního programu.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Při hospitační činnosti byla sledována práce obou pedagogicky a odborně způsobilých učitelek. Na práci s dětmi se pečlivě připravovaly a v pedagogické činnosti využívaly poznatky z dalšího vzdělávání. V denních programech realizovaly spontánní a řízené aktivity z různých oblastí (pohybové, estetické, poznávací a sebeobslužné), orientované na plánované téma (domácí zvířata).

Spontánní a řízené činnosti

Připravené prostředí pro spontánní a řízení činnosti dětí bylo podnětné a podporovalo děti k získávání nových poznatků v návaznosti na předchozí pozorování. Děti měly k dispozici množství obrazového materiálu, naučné literatury (volně přístupné encyklopedie, atlasy), což zvyšovalo jejich zájem o zvolené téma. Možnost manipulace a experimentování nebyla dětem v průběhu her nabídnuta.

Učitelky děti povzbuzovaly k činnostem průběžným pochvalným hodnocením a zdůrazněním dílčího pokroku, reagovaly na snahu a zájem. Posilovaly sebedůvěru a iniciativu, průběžně získávaly pozornost dětí tematicky orientovanými motivačními prvky. Děti se většinou aktivně a samostatně zapojovaly do jednotlivých činností, vytvářely herní skupiny v celém prostoru, převážně podle svých představ. Většina dětí přiměřeně korigovala své vztahy ke skupině, vývoj hry probíhal smysluplně. Z reakcí dětí v průběhu spontánních činností bylo zřejmé, že si dokáží herní činnosti organizovat podle svých zájmů a vzájemně se při práci nerušily. S ohleduplností zvládaly aktuální změny v organizaci denního programu a spontánně sdělovaly své zážitky, projevovaly celkovou spokojenost, pocity úspěchu a radosti. Učitelky rozvíjely herní činnosti a individuálně se dětem věnovaly.

Pečlivě propracované plány přímo navazují na Školní vzdělávací program, učitelky je průběžně doplňují a následně vyhodnocují jejich účelnost. Ve struktuře sledovaných denních programů převažovala řízená činnost s frontálním způsobem práce. Dotazy učitelek v řízených rozhovorech s poznávacím obsahem směřovaly k ověření úrovně dosažených znalostí a opakování získaných poznatků. Převažoval v nich verbální projev učitelky a její dominantní

role. Obtížné hádanky děti zvládaly, učitelka pomocí doplňovacích otázek rozvíjela logické myšlení dětí. Ve výtvarné činnosti učitelka dětem nabídla přitažlivou techniku práce, v menší míře však byla rozvíjena jejich představivost a fantazie. Několik dětí na omezený výběr barev a materiálů opakovaně reagovalo, učitelka dodatečně pochopila důležitost žádosti a výběr rozšířila. Řízené pohybové činnosti byly učitelkami zařazovány odlišně. V prvním případě ji učitelka organizovala v tělocvičně formou ranního cvičení. Výběr cviků sestavila s ohledem na zdravotní účinek. Volbu rušnější hry děti přivítaly s nadšením a vyžadovaly její opakování. Vhodný hudební doprovod (reprodukováný, varhany) učitelka využila k procvičování reakcí dětí na tempo a zdokonalování pěveckých dovedností. Ve druhém případě byla pohybovému rozvoji v denním programu věnována menší pozornost. Několik dětí následně reagovalo sníženou pozorností a ztrácelo zájem o převažující verbální projev učitelky. Celková organizace dne byla ztížena tím, že provozní závada (nefunkční spojovací dveře) vyvolala jiná bezpečnostní opatření učitelky, než na jaké jsou děti běžně zvyklé. Učitelka reagovala tím, že zvolila organizované přechody na sociální zařízení. Stereotypy dětí získané při volném přecházení nebyly proto pozorovány a nebyla rovněž uplatněna běžná míra jejich samostatnosti, což se projevilo i při úklidu po výtvarných činnostech.

Učitelky pozorně sledovaly děti jejich projevy a individuálně na ně reagovaly. Pravidla komunikace a soužití v kolektivu děti znaly, nedělalo jim potíže spolupracovat při hře a rozvíjet ji podle vlastních záměrů. Uspokojení dětí ze svobodné volby pestré nabídky a vstřícný postoj učitelky vytvářely kvalitní podmínky pro klidnou pracovní atmosféru. Velký zájem dětí měly o pohybové a výtvarné činnosti. Učitelky nenutily k řízené činnosti několik dětí, které se adaptovaly na nové prostředí. Výsledkem vzájemné interakce mezi učitelkami a dětmi bylo pohodové prostředí, ve kterém měly děti možnost se realizovat podle svých představ.

***Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako velmi dobrý.
Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako velmi dobrý.***

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Učitelky cíleně podporují znalosti dětí ve vztahu k přírodě a její ochraně. Využívají k tomu přirozené situace v průběhu celého dne. Pohybové a sebeobslužné dovednosti dětí byly na úrovni odpovídající jejich věku. Pro rozvoj samostatnosti byly zjištěny drobné rezervy ve způsobu organizace některých činností (např. ve stolování). Jemná motorika je cíleně rozvíjena, pracovní listy učitelky zakládají a využívají k další diagnostice. Komunikační dovednosti dětí jsou na velmi dobré úrovni, vady ve výslovnosti učitelky diagnostikovaly a skupinově se dětem věnují. Zdvořilostní návyky a zásady společenského chování děti dodržovaly, jednání učitelky bylo vzorové. Zásady týmové spolupráce děti uplatnily při pracovních a výtvarných činnostech. Vyšší míra představivosti a fantazie nebyla pozorována.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedeno číslo popisné v adrese zřizovatele 21, ve Zřizovací listině 22. Tím došlo k porušení souladu obou dokumentů.

Škola organizuje pro děti akce s rozmanitým zaměřením (např. návštěvy sauny, výlety, divadelní představení, exkurze, besídky, karneval, vánoční koncert, rozloučení se školáky).

Učitelky zajišťují pro děti s vadami výslovnosti odbornou péči ve spolupráci s logopédem, ve spolupráci s cizím lektorem nabízejí výuku hry na flétnu. Škola má pečlivě vedenou školní kroniku a fotodokumentaci, k prezentaci využívá propagační skříňku v obci.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INŠPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitelku před inspekcí
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. SM/155/02 ze dne 17. 1. 2003
3. Zřizovací listina ze dne 2. 12. 2002
4. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003
6. Přehled o počtu dětí pro školní rok 2003-2004 s razítkem a podpisem ředitelky
7. Výjimka z počtu dětí ve třídě pro školní rok 2003-2004
8. Školní vzdělávací program „Rok v mateřské škole“ s přílohami pro školní rok 2003-2004
9. Roční plán mateřské školy s přílohami pro školní rok 2003-2004
10. Výroční zpráva školy za školní rok 2002-2003
11. Plán činnosti ředitelky pro školní rok 2003-2004
12. Pracovní doba pedagogických a provozních zaměstnanců pro školní rok 2003-2004
13. Organizace dne v mateřské škole pro školní rok 2003-2004
14. Záznamové listy pro hospitace za školní rok 2002-2003, 2003-2004
15. Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti pro školní rok 2003-2004 s razítkem a podpisem ředitelky školy
16. Organizační řád mateřské školy ze dne 6. 1. 2002 s razítkem a podpisem ředitelky
17. Vnitřní řád školy pro pedagogické pracovníky pro školní rok 2003-2004 s razítkem a podpisem ředitelky
18. Vnitřní řád školy pro veřejnost pro školní rok 2003-2004 s razítkem a podpisem ředitelky
19. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2002 s razítkem a podpisem ředitelky
20. Plán činnosti ředitelky na rok 2003
21. Seznam pedagogických a provozních pracovníků ve školním roce 2003-2004
22. Pracovní náplně zaměstnanců pro školní rok 2003-2004 s razítkem, podpisem ředitelky
23. Jmenování do funkce ředitelky ze dne 2. 12. 2002
24. Zápis z pedagogické a provozní rady ze dne 2. 9. 2003
25. Dokumentace třídy pro školní rok 2003-2004: seznamy dětí, přehledy docházky dětí, evidenční listy, přehled výchovné práce, týdenní plány, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech, individuální plán pro dítě s odkladem školní docházky
26. Kronika a fotodokumentace

ZÁVĚR

Obě učitelky v Mateřské škole, Vysoká nad Labem mají odbornou a pedagogickou způsobilost. Zvyšují si profesní odbornost dalším vzděláváním, získané zkušenosti uplatňují v praxi. Ve složení pedagogického kolektivu dochází k přirozeným změnám (zástup učitelky po dobu mateřské dovolené).

Struktura organizace se po získání právní subjektivity nezměnila. Ředitelka si ponechala odpovědnost a kompetence nepředávala na další pracovnice.

Po stavebních úpravách v minulých letech má škola kvalitní prostorové zázemí v interiérech i na zahradě. Ředitelka se zaměřuje na promyšlené doplňování a obměňování inventáře. Veškeré vybavení a esteticky podnětná výzdoba školy jsou pečlivě udržovány, v celém areálu je vzorně udržována čistota a pořádek. Podnětné prostředí a přátelská atmosféra umožňují zaměření školy na ekologickou výchovu. Vedení školy úspěšně pokračuje v trendu školy zavedeném předchozí ředitelkou. Materiálně-technické podmínky pro pobyt dětí, především psychohygienické, na kterých se významnou měrou podílí zřizovatel, jsou na vynikající úrovni.

Škola má zpracovaný vlastní Školní vzdělávací program, který učitelky ověřují v praxi. Uplatňování skupinové a individuální formy práce zařazují v průběhu spontánních činností. V řízených činnostech zatím převažují frontální metody a formy práce.

Od minulé inspekce došlo k uzavření provozu jedné třídy z důvodu nižšího počtu přijatých dětí. Uvolněné prostory jsou využity odpovídajícím způsobem pro stravování a odpolední odpočinek dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Květa Maňáková	K. Maňáková v. r.

V Jičíně dne 28. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Iva Vlasáková	Vlasáková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Královéhradeckého kraje– odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	2004-01-09	i2-1047/03-5125
Zřizovatel: Obec Vysoká nad Labem, 503 31 Vysoká nad Labem	2004-01-09	i2-1047/03-5125